

Live Art Dænmark vil vende perspektivet på børn og unges relation til skærme

Live Art Danmark, Ellen og Henrik Friis.' Hverdagen. Foto: Live Art Danmark

[Mette Garfield](https://bæstærd.blog/author/mette-garfield/)(<https://bæstærd.blog/author/mette-garfield/>)

30. oktober 2024

Live Art Danmarks festival for børn og deres voksne har 10års jubilæum. Festivalen, der finder sted på Arken i november, har i år et vigtigt og aktuelt tema: iscenesatte identiteter i de sociale mediers tidsalder.

Jeg mødes med de kunstneriske ledere af Live Art Danmark, Ellen og Henrik Friis Vestergaard, i deres lejlighed på Colbjørnsensgade, hvor jeg har været flere gange i kraft af, jeg er medlem af deres bestyrelse. Stemningen er som altid hyggelig, uformel og humoristisk. Ikke fordi Ellen og Henrik ikke tager performancekunsten alvorligt, men de har samtidig som regel en afvæbnende tone, der prikker hul på den prætentiose artsy fartsy-ballon.

Denne gang handler mit besøg om deres kommende festival Live Art for Børn, der viser performancekunst for et inter-generationelt publikum på Arken i november. Jeg har været til festivalen flere gange med min nevø og fx set Ulla Hvejsels talende røv. I år har festivalen 10års jubilæum, så det er nærliggende først at spørge Ellen og Henrik om, hvordan festivalen har udviklet sig, og hvordan den egentlig startede, og hvorfor.

Ellen Friis: Kort sagt så var den første festival et eksperiment, for vi havde den gang små børn, der var med til hard core traditionelle performancefestivaler i Berlin, og de syntes, det var enormt sjovt. Så den første festival var et eksperiment i Nikolaj Kunsthal, hvor vi præsenterede forskellige performancekunstnerne, fx Line Skywalker, der var semi-nøgen, og Seimi Nørregaard, der byggede huler i et projekt udviklet med nogle børnehaver. Søren Berner havde et projekt med street art og fuglekasser, der stadig hænger inde ved Nikolaj Kunsthal. Det fungerede rigtig godt, så derfor er vi fortsat med festivalen, og efterhånden

er der også kommet et tema på festivalerne. Vi har fx haft et tema om mad. Jeg kan sige en million ting om festivalen. Men som oftest viser vi selvfølgelig nogle værker, og så er der også tit nogle længere samarbejder med en bestemt skoleklasse bag kulisserne.

Vi kalder festivalen Live Art for Børn, men det har altid været en strategi for at få voksne til at se performancekunst. Folk, som ikke normalt ville se performancekunst. Værkerne er voksenværker af anerkendte kunstnere. De er bare kurateret sådan at de ikke udelukker børn. Titlen har givet bagslag i og med at vi blev usynlige i den seriøse billedkunstverden, hvor aktiviteter for børn ikke regnes for rigtig kunst.

Henrik Friis: På den første festival viste vi *Haircuts by Children* af Mammalian Diving Reflex, som vi også lige har vist på Horsens Teaterfestival. Det værk har betydet meget for os, som et statement til at give magt til børnene og lege med hierarkiet mellem børn og voksne.

Ja, det har været vigtigt, ikke?

Henrik: Jo, det har været virkelig vigtigt.

Ellen: Og endnu mere, hvad det er for nogle forventninger, man har til børn? Hvad er det for nogle fordomme, vi har om børn, som så også bliver overført til kunst for børn.

Henrik: Vi tænkte først med *Haircuts by Children*, at børnene ville lave et eller andet mærkeligt. Men vi har fundet ud af, at de faktisk er optaget af, hvordan reglerne er, hvordan man begår sig i samfundet, og hvordan man interagerer indenfor reglerne/normerne og i det her tilfælde så i en frisørsalon. Den impuls har vi taget med videre i de næste festivaler. Vi spørger til, hvordan børn kan prikke til og undersøge de rammer, som voksne sætter i samfundet. Fx valuta- og ejendomssystemer. Børn kan se på de systemer og regler med deres blikke.

Ellen: Allerede på den anden festival præsenterede vi *Børnebanken* på Arken.

Ja, for børn kan måske netop have et andet blik på fx valuta...?

Ellen: Jeg ved ikke om, de har et andet blik, men med deres perspektiv kan tingene faktisk tænkes anderledes. Systemerne er ikke mejslet i sten. Børn kan pege på muligheden for noget andet.

Henrik: Vi vil gerne bruge kunsten til at kigge på samfundet. Vi er interesseret i verden udenfor og det der sker derude. Og performancekunst tilbyder nogle enestående muligheder for at se på og arbejde med virkeligheden i virkeligheden. Jeg synes, det har været den væsentligste impuls med Live Art for Børn, for den er dyr i forhold til publikumstal, og det kræver meget research.

Handler det om at lære og give børnene mulighed for at kaste et kritisk blik på samfundet?

Ellen: Jo, og at tilbyde noget til børns intellekt fremfor til sanserne.

Henrik: Og ikke at tage tingene for givet. Kaste et andet blik, måske et kritisk, på systemer og institutionerne...

Ellen: ... et nysgerrigt blik.

Henrik: Ja, og det vil så i mange borgerlige kredse være at kaste et kritisk blik, men det afgørende er at kigge på samfundets indretning, og det er alt, lige fra Folketingets sammensætning og til den måde vi behandler ældre på. Der er mange ting, der kunne gøres anderledes. Og det kan vi godt tillade os, når vi arbejder med børn.

Og er det mere tilladt, når man arbejder med børn?

Ellen: Efter at vi havde præsenteret den første festival spurgte vi, som sagt, os selv, hvordan er børn? Er de mere sanselige, er de dummere? Alle de fordomme man kan have om børn. Og det eneste ting, jeg synes, man kan sige er, at de er optaget af regler og af at lære, hvordan man gør i samfundet. De vil gerne gøre det rigtigt, for det er adgangen til voksenlivet. Men derfor er de også interesserede i, hvordan man kan bøje reglerne. Det er naturligt, at man spørger til om, det kan gøres anderledes, i en periode, hvor man lærer, hvordan alting er.

Henrik: Jeg tror, det vil være en sund øvelse at gøre med mange voksne, for mange voksne er også ret konservative, og de vil have godt af at blive rusket lidt...

Ellen: ... og det er også derfor, de er det vigtige sekundære publikum. Det er den anden halvdel af publikum, der ser med og spørger: kan man godt lave sin egen valuta?

Henrik: Så siger børnene rundt om spisebordet derhjemme: "ja det kan man godt far!" Eller at man kan være restaurantkritiker som barn. Det er en meget vigtig del.

Ellen: Og har været det helt fra den første festival, fx Søren Berners projekt, som handlede om adgangen til det offentlige rum, så han kiggede med børnene på google maps og fandt de steder, hvor der er legepladser indenfor lukkede karreer. Bare at tage det tankespring og bryde med det. Man går jo ellers ikke ind på andres legepladser.

Henrik: Søren Berner tog også børnene med til Kongens Nytorv og spurgte, hvad kan man lave her? Her kan man spille fodbold, svarede de, og selvfølgelig kan man det! Eller på Hovedbiblioteket: hvad kan her? Lege gemmeleg, og det er jo et fantastisk sted at lege

gemme.

Ellen: Det spring, hvor man har en observation, som så kan udtænkes til en handling, der kan gøre noget ved det. Det er virkelig noget kunsten kan. Søren Berners værk er i øvrigt et af de få værker, vores søn kan huske fra al den kunst, han har oplevet med os. Ja, det er nærmest det eneste, han overhovedet husker fra sin tidlige barndom. Det givende ved at arbejde med børn er, at det er dér, man kan give oplevelser, der påvirker deres liv og måder at tænke på langt mere afgørende, end man kan med voksne.

Live Art for Børn 2024

Vil I så fortælle om dette års festival, hvis omdrejningspunkt er relationen mellem krop, identitet, roller og medier. Det vil sige TV, film, internet, role play, avatarer, VR og teater efter år 2000. Og hvad er det der gør sig gældende for online-generationen? Det er vel både en kolossal frihed og en frygt?

Ellen: Der har været rigtig meget tale om børns mistrivsel og om al for meget skæmtid, men vi vil gerne vende det om, for der er jo også et fantastisk kreativt potentiale. Man kan forme sin egen karakter. Man kan være lige, hvem man vil i hele verden. Og det er der selvfølgelig også mange kunstnere, der arbejder med, og det er sjovt at se på. I 2022 var vi i Los Angeles, fordi der er en del kunstnere, der arbejder med det, og der er en form for hypermoderne, cyber space dukketeater. Alt det her med avatars, der er stand in for kroppen, læner sig jo op ad dukketeater. Så dukke-temaet dukker op flere steder. Og man hører jo også hele tiden om berømte i Hollywood, der får lavet om på det ene og andet; kort hår, nye bryster osv. Man kan gøre næsten, hvad som helst med kroppen. Den fysiske krop er næsten lige så manipulerbar som den digitale. Der er en historie og en tradition i Los Angeles med film, medier og kroppe og deres relationer.

Vi viser fx en spændende kunstner, der hedder Marsian de Lellis, der vil lave en operation på Raggedy Ann, den ærke-amerikanske dukke, der skal have kønskifte- og kosmetiske operationer.

Henrik: Børnene kan også være med til at operere på dukken.

Ellen: Vi viser også *The Making of Pinocchio* af Rosana Cade og Ivor MacAskill. I filmversionen, hvor man ser, hvordan forestillingen bliver skabt live. Hvordan de leger med perspektiver på scenen. Der står en lille Pinocchio ved siden af en stor anden person. Det er enormt kompliceret teatralisk skabt. Teatret som medie er brugt helt fantastisk. Så fordi de står forskellige steder på scenen, ser man illusionen. Vi har så også inviteret, de to hovedpersoner, så de kan gå i dialog med publikum. Filmen handler om Ivor, som oprindeligt var født som kvinde, Ellidh, men som besluttede at skifte køn.

Henrik: Der er en utrolig rørende sekvens, hvor Ivor synger duet med sit tidligere jeg. Han synger *Whish Upon a Star* sammen med sig selv, før han skiftede køn og stemme.

Ellen: Forestillingen og filmen handler om den proces og alle de tanker, der er forbundet med at skifte køn. Blive "a real boy", og endnu mere om blive sig selv, den man er, og blive elsket.

Henrik: Vi viser tolv værker i alt. Vi viser også Louise Orwins *FAME Hungry*, som har lige været på Edinburgh Festival med stor succes og i London.

Ellen: Baggrunden for den er, at hun kunne se, at man på tik tok fik meget større publikum end med live performances. Så man sidder under *FAME Hungry*-forestillingen og forsøger at få så mange likes som muligt sammen med denne her tik tok person, der har uddannet Louise Orwin. Jeg læste et interview med hende, hvor hun sagde, at hun prøvede at putte så meget performancekunst som muligt ind i tik tok videoerne, og at hun blev mere og mere berømt på tik tok. Hun er meget selvudfordrende. Vi har tidligere vist et værk af hende i Ålborg, hvor hun fremstiller sig selv som mindreårig. Værket henvender sig måske mest til teenagepiger. Faktisk kom hun i lag med flere pædofile. Vi kom til at tænke over, hvor lidt børneteater, der er om pædofile, selv om det er noget alle børn, der færdes på sociale medier, sandsynligvis oplever at møde.

Henrik: Det er for ulækkert, så børneteaterfolk vil hellere beskæftige sig med mobning eller noget andet. Selv om det her er reelt meget vigtig information til børnene.

Ja det er da helt vildt vigtigt ...

Henrik: Og det er ikke bare teater, hun sidder og er i den reelle virkelighed med det. I den forstand, at tik tok er reel virkelighed. Det er ikke fiktion, det hun laver.

Er der andre kunstnere, I vil fremhæve?

Ellen: Ja, Rosie Gibbens. Hun arbejder med de her store kropsdele, som hun optræder med. Det nyeste værk handler om hendes graviditet. Det er igen et af de værker, som taler på et niveau til børn og på et andet til voksne.

Henrik: Det er vigtigt for os at have den dobbelthed. Det skal være interessant for børn og unge, men det skal også give forældrene eller et ældre publikum noget. Så de fleste af værkerne kan opleves og forstås af forskellige aldersgrupper på forskellige niveauer. Vi viser også et gammelt værk af Jörn Burmeister, *Kritik der Weltmaschine*. Han har ikke lavet

et nyt værk i otte år. Han turnerede med det her for 12-13 år siden. Og nu bor han i København, så vi tænkte, at vi skulle vise det værk, som har fascineret os længe. Det er fantastisk, at han får genereret den her maskine, som gør, at alle kan lave kunst.

Det lyder fedt!

Ellen: Det er også en af vores meget vigtige tematikker, at kunstneren ikke er et geni, men at alle kan lave kunst. Der er meget Joseph Beuys i det: 'samfundets strukturer som plastiske.

Henrik: For der er også lydelementer i Verdensmaskinen, for der kan også spilles lyd ind samtidig. Vi ved ikke præcis, hvordan det kommer til at være på Live Art For Børn 2024. Men det er ingenting uden publikums deltagelse.

Og der er også workshops på festivalprogrammet, ikke?

Ellen: Jo, Louise Orwin laver en workshop, hvor man kan bygge sin egen avatar på sociale medier.

Henrik: Og Stine Marie Jacobsen har en workshop, og vi har også selv en workshop, og vi skal huske Boaz Barkan har et værk med, hvor han søger efter racisme-orkanen, og vi laver også selv forestillingen *Hverdagen*.

Vil I fortælle om den?

Ellen: I den her kontekst handler den nok mest om kønsroller og kunst. At de ting, man gør i hverdagen, også kan være kunst.

Henrik: Hvis jeg kan være alle ting i verden, kan jeg som ældre, midaldrende mand også være en feministisk kunstner fra 70'erne og opføre en ballet inspireret af de ting, jeg gør i hverdagen.

Henrik: Det bliver en god festival, og det er skønt at være ude på Arken.

[Live Art For Børn 2024 \(https://liveart.dk/da/lafb24-dk/\)](https://liveart.dk/da/lafb24-dk/) d. 2-14 november på [Arken](https://www.arken.dk/).
(<https://www.arken.dk/>)

[Live Art Danmark \(https://liveart.dk/da/about-liveart-dk/\)](https://liveart.dk/da/about-liveart-dk/) er grundlagt i 2004 af Henrik Vestergaard og Ellen Friis. Henrik er M.A. i Teatervidenskab fra Københavns Universitet og Freie Universität i Berlin. Ellen er M.A. i Spatial Strategies ("Interdisciplinær Praksis i Det Offentlige Rum") fra Kunsthochschule-Berlin, på grundlag af en B.A. i scenografi fra Akademiet for Scenekunst, Norge, og en B.A. i Teatervidenskab fra Københavns Universitet. Begge har arbejdet individuelt som kunstnere i en årrække.

INFO

bastard er en uafhængig platform og et forum for den eksperimenterende scenekunst, performancekunst, koreografi og tvær-disciplinære kunstpraksisser.

bastard er et gadekryds, der bl.a. eksperimenterer med skriftlige formater. bastard forsøger som offentligt laboratorium at udvikle samt at give spaltepads til et sprog for det felt, der udfordrer kunstgenrerne. Desuden publicerer bastard performancetekster.

KONTAKT

Redaktør Mette Garfield
mettegarfield@gmail.com
(+45) 22 56 72 61

CVR

40739548

BESTYRELSE

Anette Therese Pettersen
Hild Borchgrevink
Rie Hovmann Rasmussen
Mette Garfield